

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI

BUXORO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

*2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)*

*Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

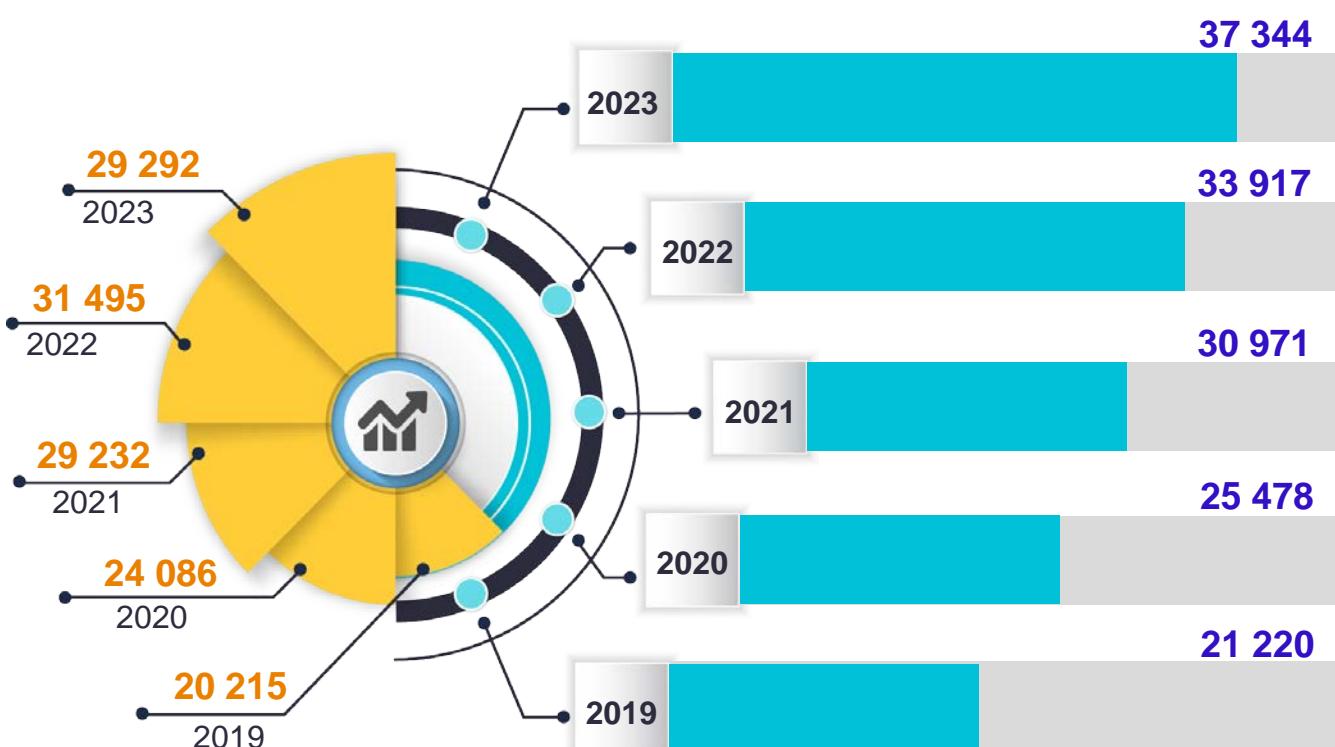
Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-aprel holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 29 292 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 25 775 ta). O‘tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining pasayishi 7,0 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 7,8 foiz) tashkil etdi.

**Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiylar ma’lumotlar
*fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1-aprel holatiga ko‘ra, birlikda.***

Faoliyat ko‘rsatayotgan

Ro‘yxatdan o‘tgan

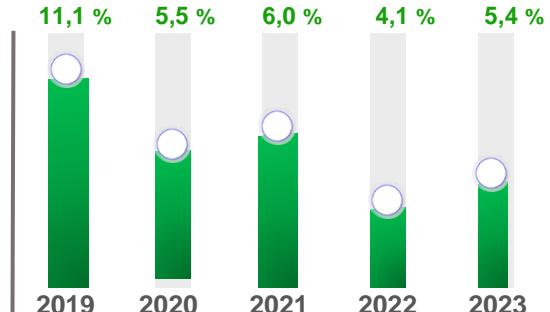

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar
2023- yil yanvar-mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	1 576
2022	1 299
2021	1 765
2020	1 320
2019	2 249

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Savdo

Tashish va saqlash

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda 654 taga ko'payganligini ko'rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 595 taga, oilaviy korxonalar 108 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

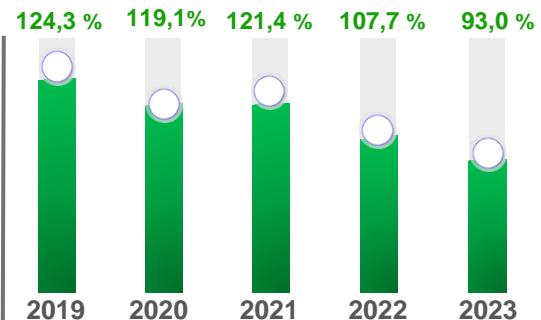
Buxoro sh.	304	3,9 %	Kogon sh.	91	7,8 %
Qorako'l t.	183	11,3 %	Buxoro t.	90	4,2 %
Romitan t.	159	5,9 %	Shofirkon t.	74	4,2 %
Kogon t.	144	8,3 %	Olot t.	74	7,2 %
Jondor t.	133	5,8 %	Peshko' t.	67	4,1 %
G'ijduvon t.	125	4,3 %	Qorovulbozor t.	33	4,7 %
Vobkent t.	99	5,8 %			

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Yillar kesimida soni

2023	29 292
2022	31 495
2021	29 232
2020	24 086
2019	20 215

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

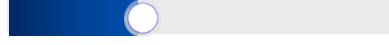
2023- yil 1- aprel holatiga faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davriga (31 495 ta) nisbatan 2 203 taga pasayganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli pasayish bilan ifodalash mumkin: savdo – 8 898 tadan 8 567 taga (pasayish 331 ta), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida – 3 347 tadan 2 898 taga (449 taga kamaygan), sanoat – 4 870 tadan 4 261 taga (609 taga kamaygan).

Hududlar kesimida

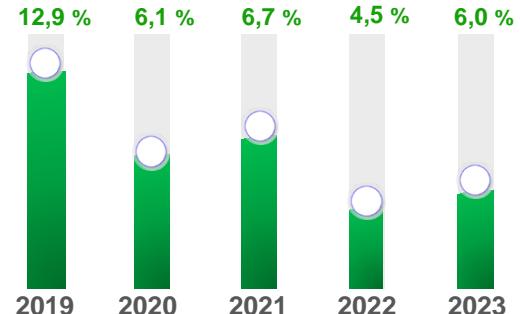
Buxoro sh.	7 829	Vobkent t.	1 716
G'ijduvon t.	2 927	Peshko' t.	1 650
Romitan t.	2 711	Qorako'l t.	1 624
Jondor t.	2 303	Kogon sh.	1 161
Buxoro t.	2 155	Olot t.	1 031
Shofirkon t.	1 747	Qorovulbozor t.	708
Kogon t.	1 730		

2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda

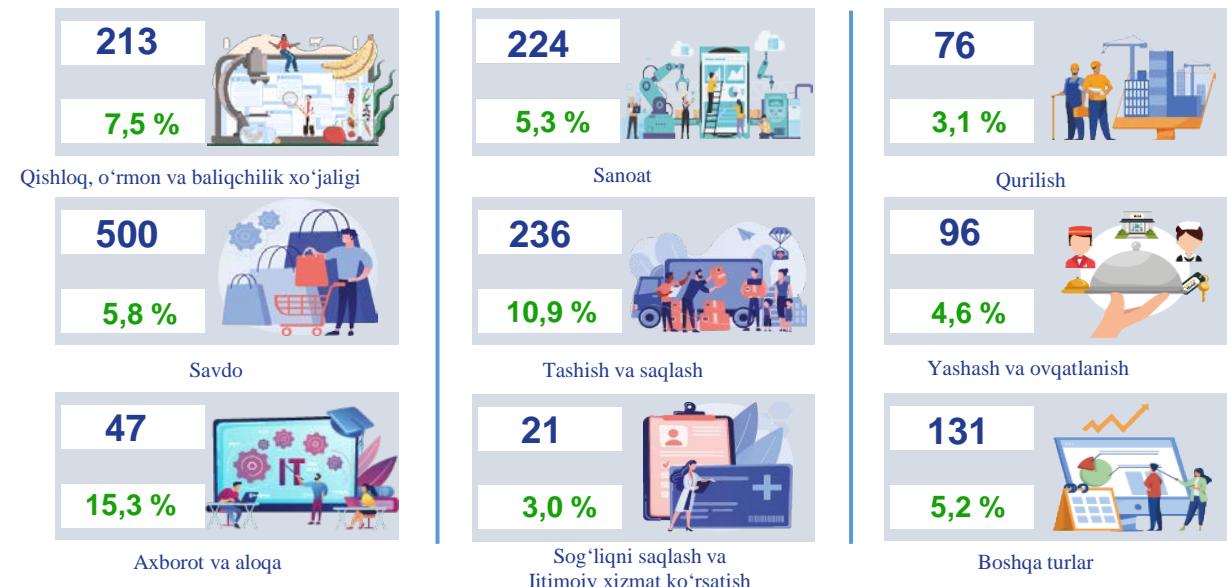
Yillar kesimida soni

2023		1 544
2022		1 253
2021		1 735
2020		1 264
2019		2 185

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoxda. 2023-yil yanvar-mart oyida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 1 544 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 1 542 ta;
- yirik korxonalar 2 ta.

Hududlar kesimida

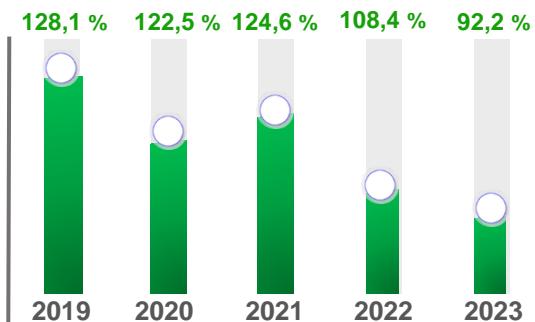
Buxoro sh.	288	4,2 %	Kogon sh.	90	8,7 %
Qorako‘l t.	183	13,3 %	Buxoro t.	84	4,4 %
Romitan t.	159	6,4 %	Shofirkon t.	73	4,9 %
Kogon t.	143	9,0 %	Olot t.	73	8,4 %
Jondor t.	132	6,4 %	Peshko’ t.	66	4,6 %
G‘ijduvon t.	122	4,7 %	Qorovulbozor t.	33	5,3 %
Vobkent t.	98	6,5 %			

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Yillar kesimida soni

2023	25 932
2022	28 117
2021	25 938
2020	20 825
2019	16 994

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- aprel holatiga 25 932 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 152,6 foizni tashkil etdi (8 938 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 33,0 foiz, sanoat – 16,4 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 11,0 foiz, qurilish – 9,5 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 8,1 foiz, tashish va saqlash – 8,4 foiz, axborot va aloqa – 1,2 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 2,7 foiz, boshqa turlari – 9,7 foiz.

Hududlar kesimida

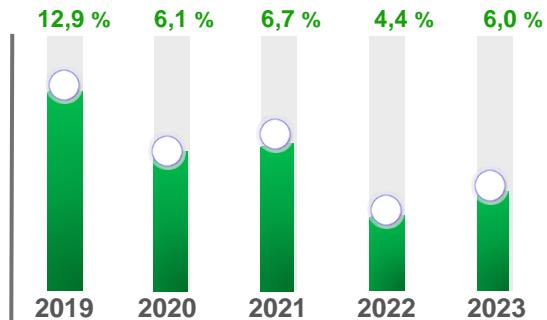
Buxoro sh.	6 900	Shofirkon t.	1 503
G'ijduvon t.	2 597	Peshko' t.	1 437
Romitan t.	2 492	Qorako'l t.	1 376
Jondor t.	2 069	Kogon sh.	1 033
Buxoro t.	1 920	Olot t.	870
Kogon t.	1 595	Qorovulbozor t.	627
Vobkent t.	1 513		

2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda

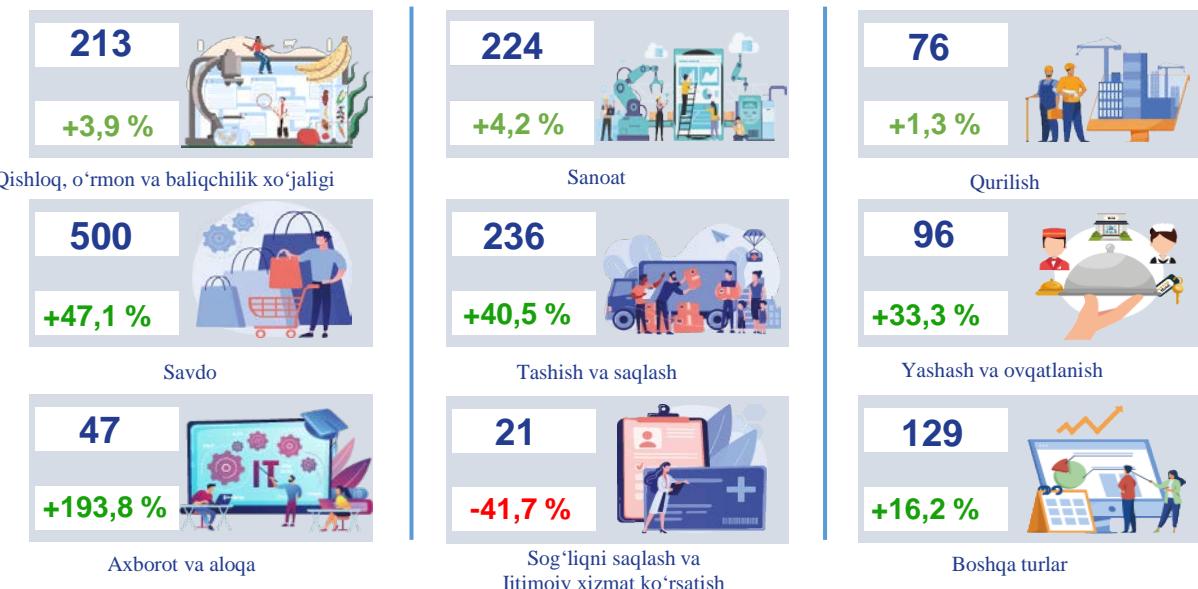
Yillar kesimida soni

2023		1 542
2022		1 238
2021		1 731
2020		1 263
2019		2 182

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-mart oylarida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 16 tadan 47 taga (o‘sish 31 taga), savdo – 340 tadan 500 taga (o‘sish 160 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

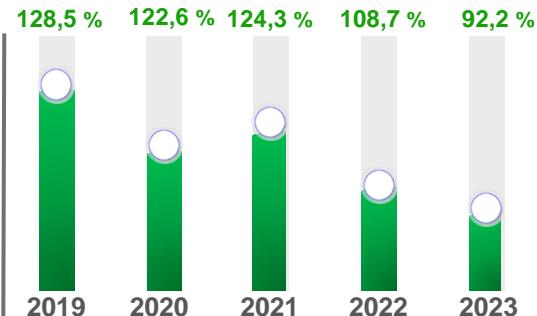
Buxoro sh.	288	4,2 %	Kogon sh.	89	8,7 %
Qorako‘l t.	183	13,4 %	Buxoro t.	84	4,4 %
Romitan t.	159	6,4 %	Shofirkon t.	73	4,9 %
Kogon t.	143	9,0 %	Olot t.	72	8,3 %
Jondor t.	132	6,4 %	Peshko‘ t.	66	4,6 %
G‘ijduvon t.	122	4,7 %	Qorovulbozor t.	33	5,4 %
Vobkent t.	98	6,5 %			

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Yillar kesimida soni

2023		25 775
2022		27 952
2021		25 716
2020		20 688
2019		16 880

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Buxoro shahrida (26,6 foiz), G‘ijduvon (10,0 foiz), Romitan (9,6 foiz), Buxoro (7,4 foiz) va Jondor (8,0 foiz) viloyatlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 60 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

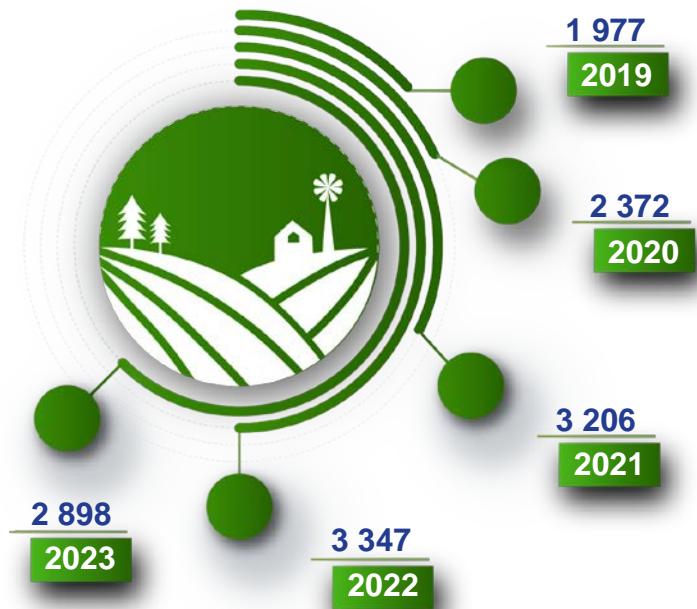
Hududlar kesimida

Buxoro sh.	6 850	Shofirkon t.	1 495
G‘ijduvon t.	2 583	Peshko‘ t.	1 432
Romitan t.	2 483	Qorako‘l t.	1 366
Jondor t.	2 066	Kogon sh.	1 019
Buxoro t.	1 912	Olot t.	866
Kogon t.	1 581	Qorovulbozor t.	614
Vobkent t.	1 508		

**Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda**

Hududlar kesimida

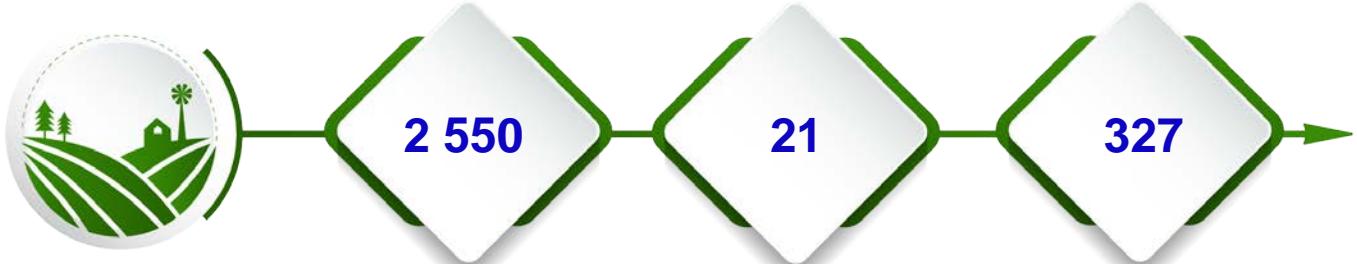
Rometan t.	545
Kogon t	307
Jondor t.	304
Buxoro t.	244
G'ijduvon t.	232
Vobkent t.	199
Qorovulbozor t.	199
Peshko' t.	186
Buxoro sh.	183
Shofirkon t.	183
Qorako'l t.	175
Olot t.	92
Kogon sh.	49

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

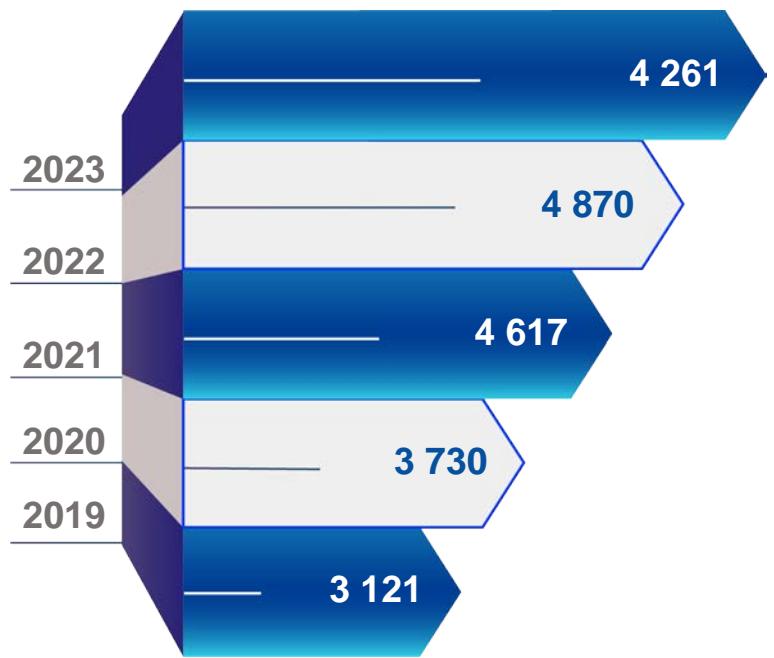
**O'rmonchilik va yog'och
tayyorlash**

**Dehqonchilik va
chorvachilik, ovchilik va
bu sohalarda xizmat
ko'rsatish**

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

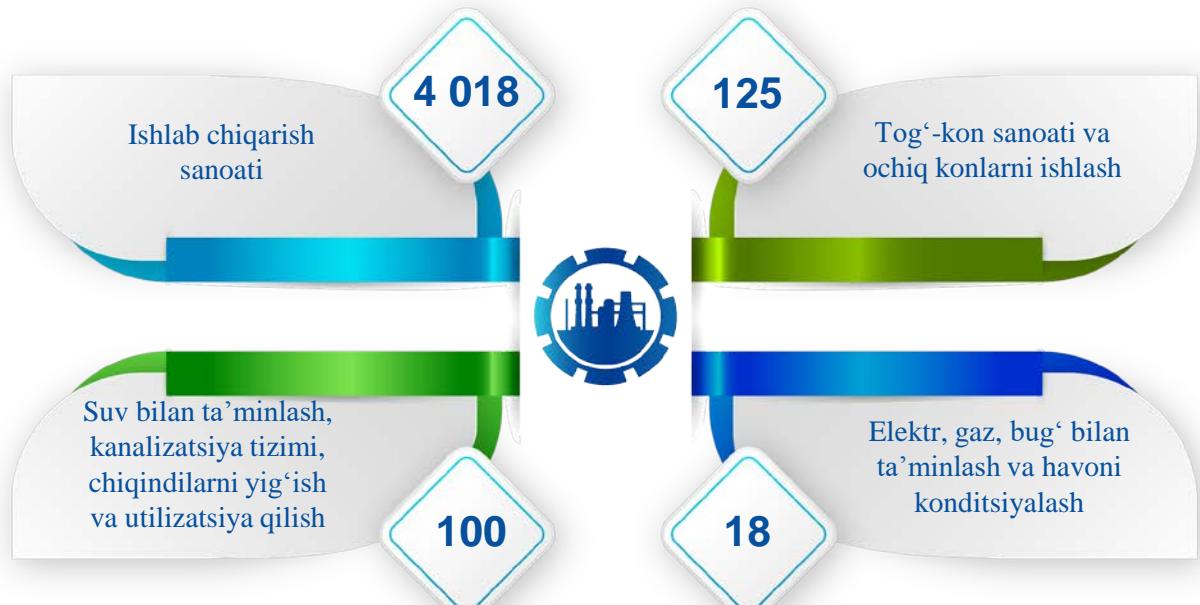
Hududlar kesimida

Buxoro sh.	1 234
G‘ijduvon t.	583
Kogon t.	365
Rometan t.	364
Jondor t.	350
Buxoro t	331
Vobkent t.	283
Shofirkon t.	229
Qorako‘l t.	226
Peshko‘ t.	218
Kogon sh.	210
Olot t.	167
Qorovulbozor t.	121

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining 92,3 foizni tashkil etdi.

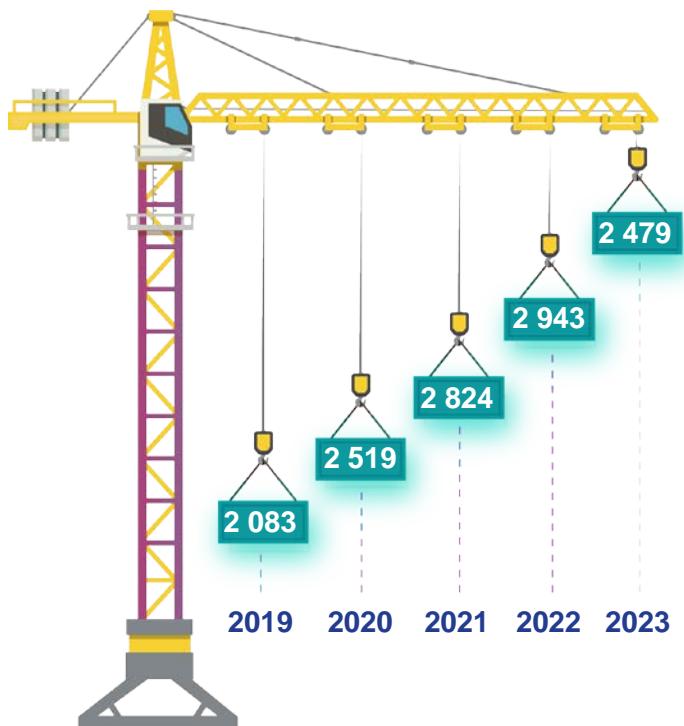
Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,5 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 94,3 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yil ning mos davriga nisbatan 87,2 foiz), 2,9 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (kamayish 15,0 foiz), 2,4 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 105,3 foiz) va 0,4 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (100,0 foizni) tashkil etgan.

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	775
Rometan t.	228
Jondor t.	207
Shofirkon t.	205
Buxoro t.	182
Peshko‘ t.	155
G‘ijduvon t.	150
Kogon t.	131
Vobkent t.	109
Kogon sh.	105
Qorako‘l t.	103
Olot t.	73
Qorovulbozor t.	56

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 58,0 foiz ulushni tashkil etib, pasayish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 80,4 foizga kamaygan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 28,1 foiz ulushni tashkil etib, pasayish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 81,2 foizga pasaygan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 13,9 foiz ulushni va 115,8 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

696

Fuqarolik
obyektlarini qurish

345

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

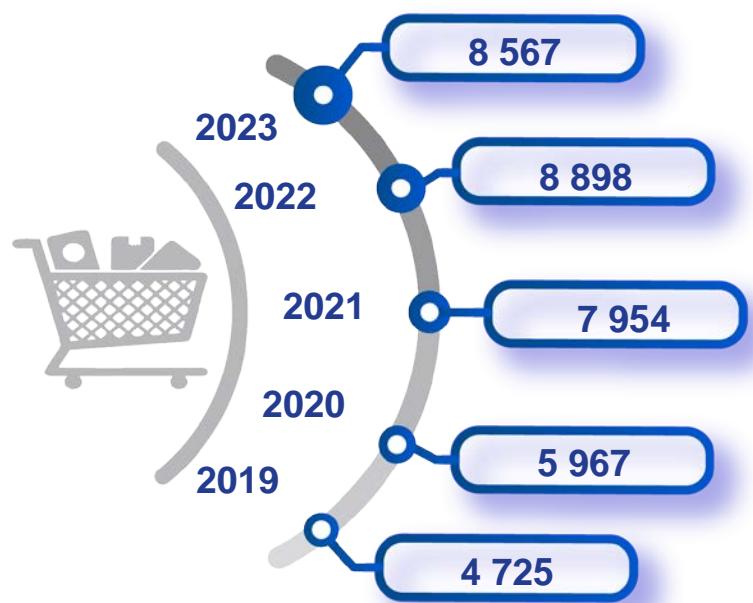
1 438

Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	2 171
G'ijduvon t.	1 020
Rometan t.	738
Buxoro t.	649
Jondor t.	589
Qorako'l t.	568
Shofirkon t.	521
Peshko' t.	499
Vobkent t.	483
Kogon t.	448
Kogon sh.	366
Olot t.	356
Qorovulbozor t.	159

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 8 541 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 65,0 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda pasayish sur'ati 95,3 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 24,8 foiz ulushni tashkil etib, pasayish sur'ati 96,7 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosini va ularni ta'mirlash yo'nalishida 10,2 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 102,1 foizni tashkil etdi.

874

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosini va ularni ta'mirlash

2 127

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

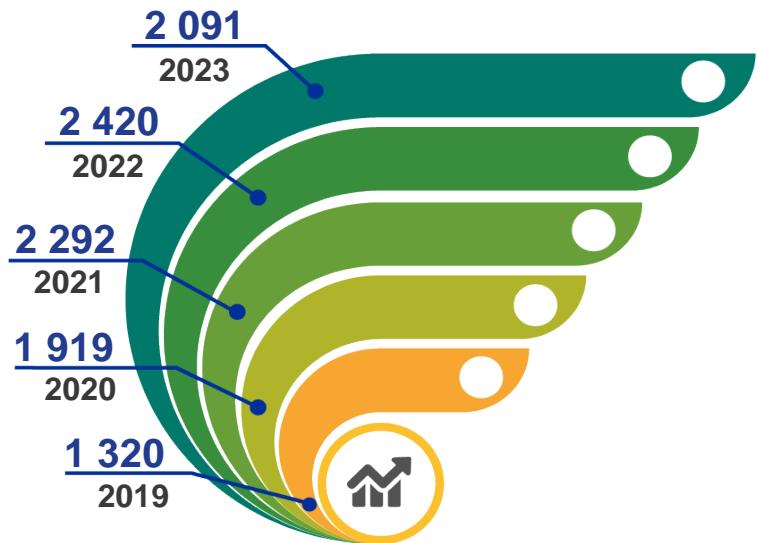
5 566

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	810
G‘ijduvon t.	204
Rometan t.	152
Jondor t.	129
Vobkent t.	128
Qorako‘l t.	119
Buxoro t.	110
Olot t.	90
Kogon sh.	81
Kogon t.	79
Shofirkon t.	78
Peshko‘t.	69
Qorovulbozor t.	42

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 150,4 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-aprel holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 17,0 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 83,0 foiz ulushini tashkil etdi.

356

Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 735

Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

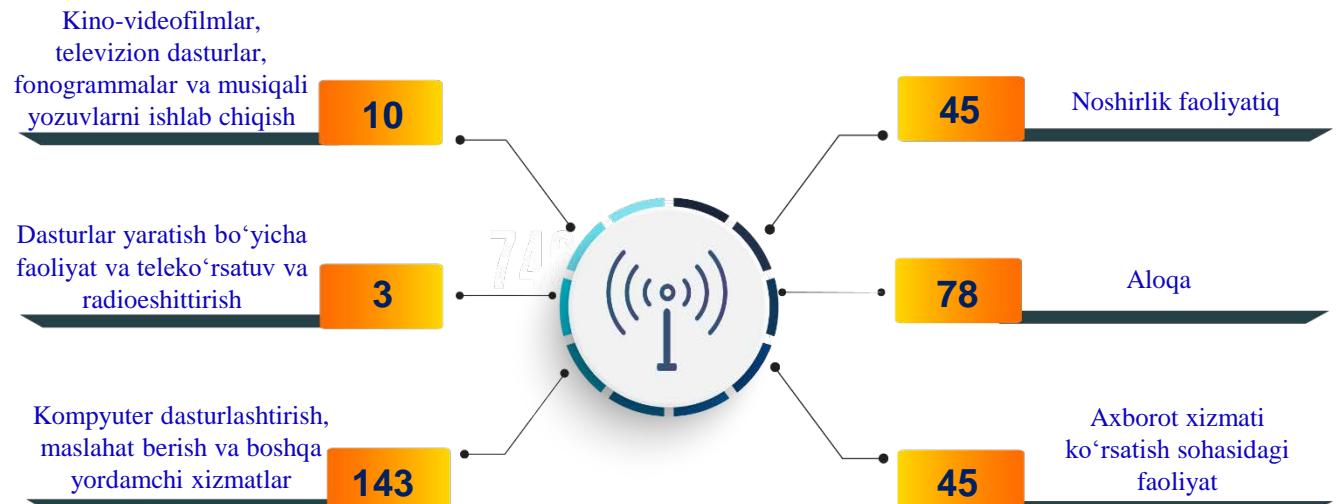
Buxoro sh.	161
Kogon sh.	27
Peshko' t.	20
Jondor t.	20
Vobkent t.	19
Kogon t.	14
G'ijduvon t.	11
Shofirkon t.	11
Buxoro t.	10
Rometan t.	10
Qorako'l t	10
Qorovulbozor t.	6
Olot t.	5

2023- yil 1-aprel holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 17,0 foizini tashkil etib, pasayish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 88,7 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 25,0 foizini tashkil etib, pasayish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 83,5 foizni tashkil etdi.

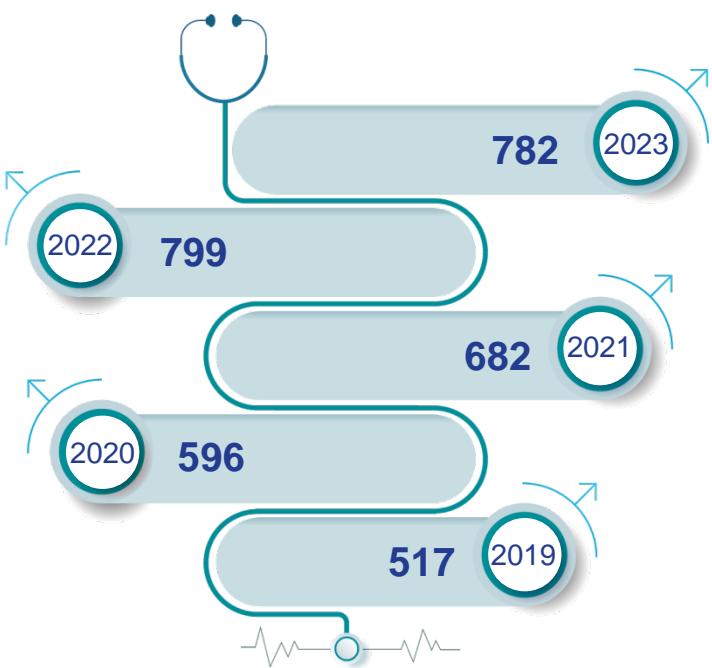
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 58,0 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 102,7 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	343
Buxoro t.	80
G'ijduvon t.	75
Jondor t.	47
Shofirkon t.	41
Kogon sh.	38
Rometan t.	33
Peshko' t.	30
Vobkent t.	28
Kogon t.	25
Qorako'l t.	24
Olot t.	11
Qorovulbozor t.	7

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 704 ta yoki 90,0 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

95,5 foiz korxonalar sog'liqni saqlash yo'nalishiga to'g'ri kelib, pasayish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 98,4 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni 2,6 foizni tashkil etib, o'sish sur'ati 76,9 foizni tashkil etdi;

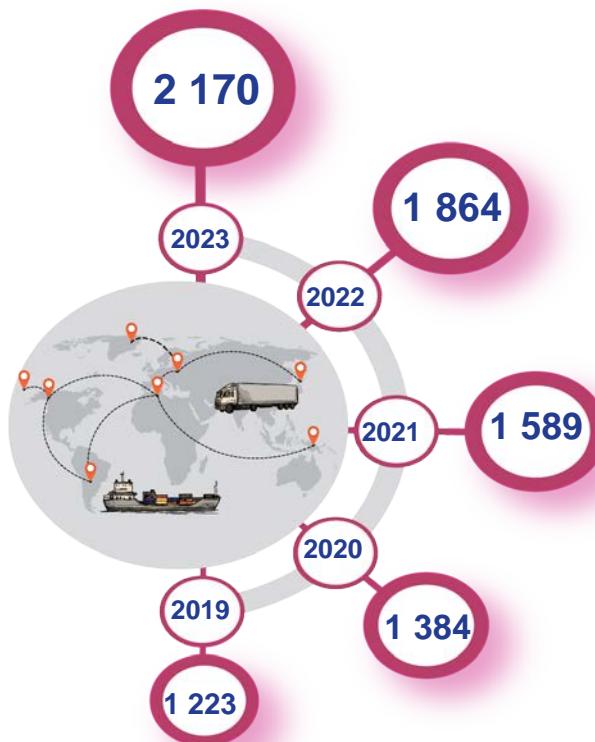
Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,9 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 107,1 foizni tashkil etdi;

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	520
Jondor t.	307
G‘ijduvon t.	276
Romitan t.	271
Vobkent t.	191
Buxoro t.	148
Kogon t.	109
Peshko‘t.	107
Shofirkon t.	106
Kogon sh.	61
Olot t.	29
Qorako‘l t.	27
Qorovulbozor t.	18

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 7,4 foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 119,9 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 102,6 foizni; pochta va kuryerlik yo‘nalishi 86,4 foizni tashkil etdi;

havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 66,7 foizga pasaygan;

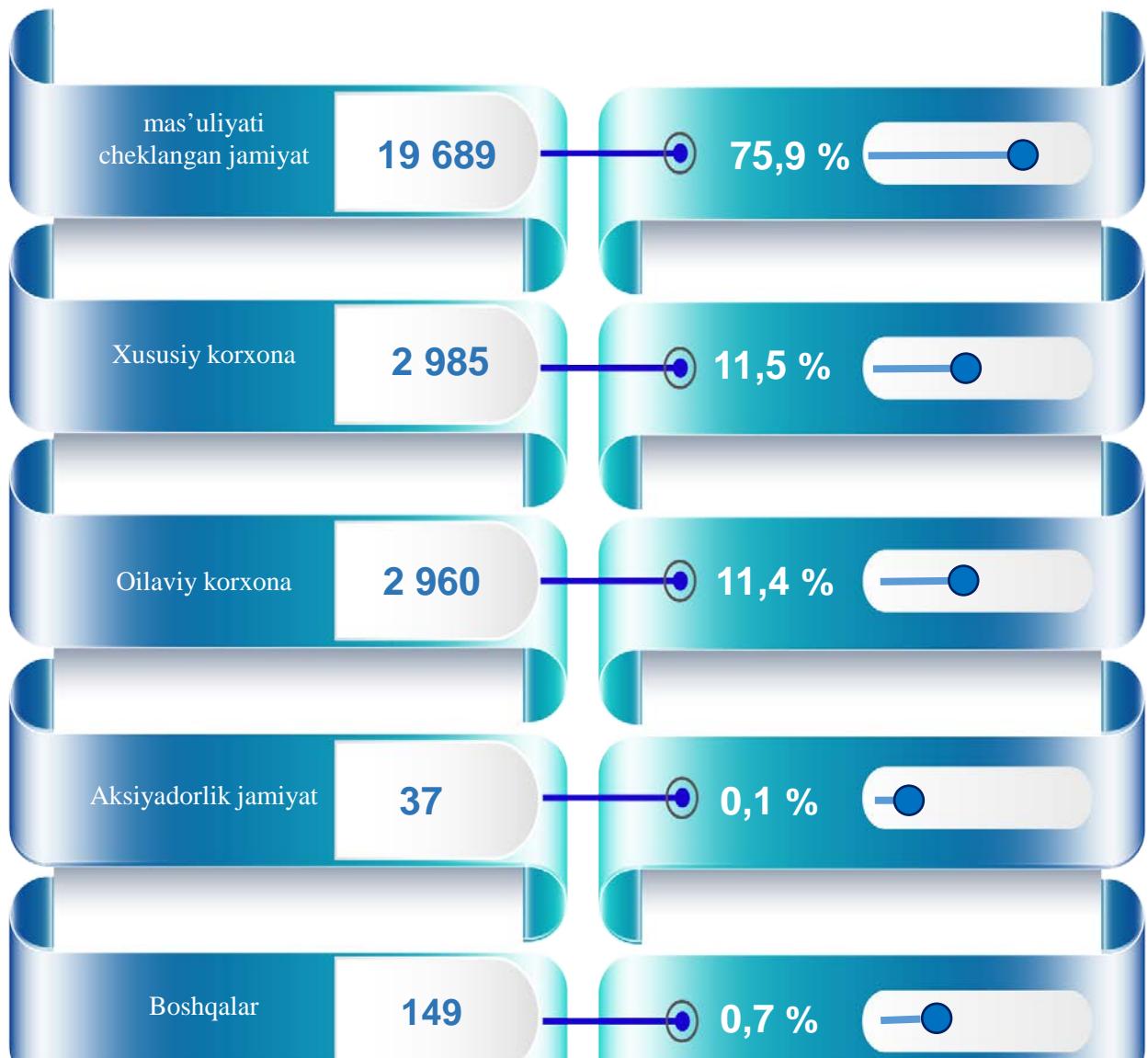
Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy

shakli bo'yicha umumiy ma'lumot

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

**Tadbirkorlik
subyektlari soni**

**Tadbirkorlik subyektlarining
jamiga nisbatan ulushi**

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan
jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

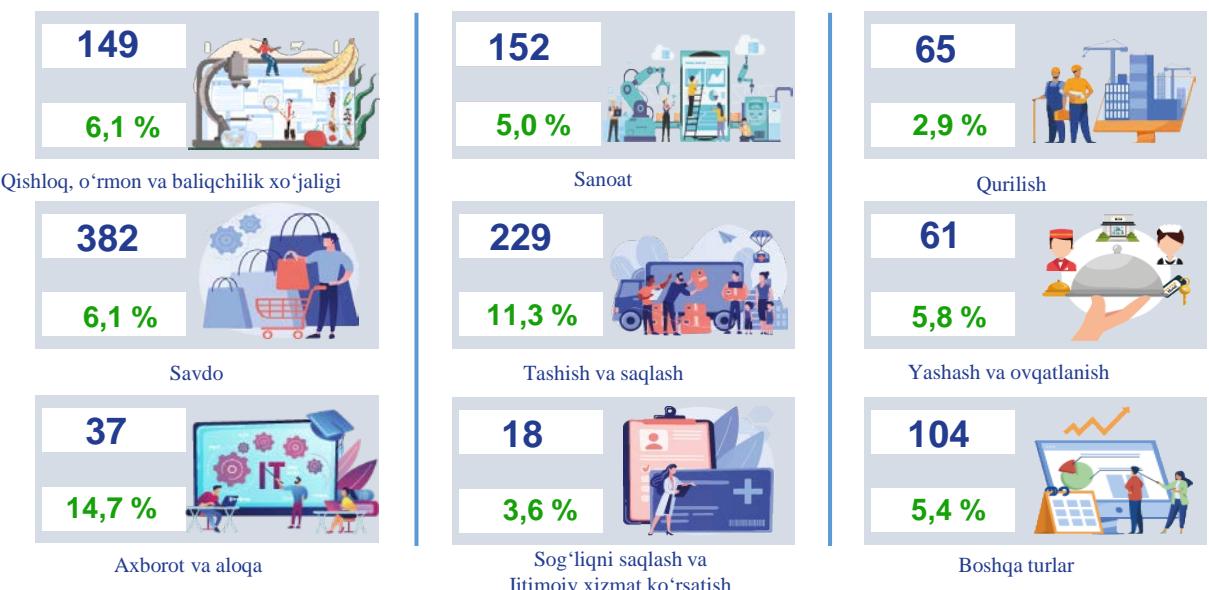
2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda

*Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)*

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

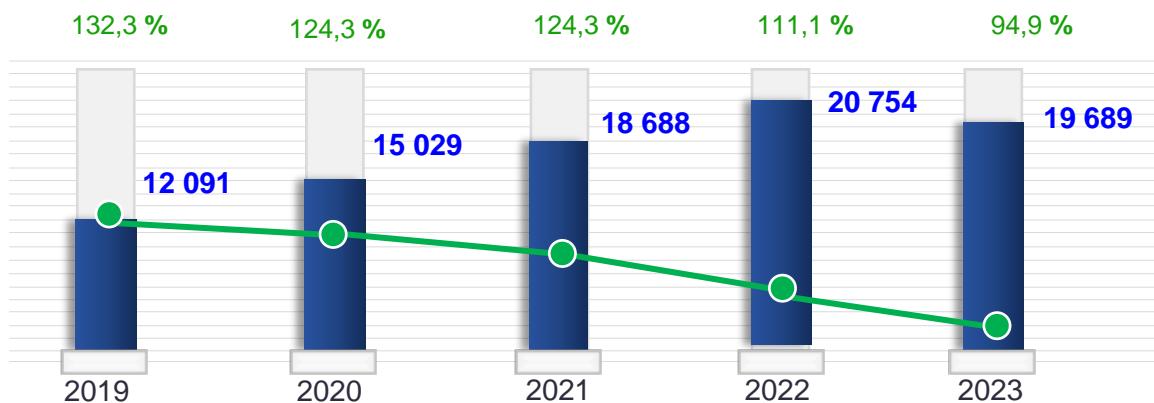
Mas’uliyati cheklangan jamiyat – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyatni hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zлari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	260	4,8%	Shofirkon t.	68	5,8 %
Romitan t.	155	6,8 %	Peshko‘ t.	64	5,3 %
Jondor t.	127	6,9 %	Qorako‘l t.	53	7,4 %
Kogon t.	118	5,1 %	Kogon sh.	33	5,4 %
G‘ijduvon t.	98	5,1 %	Qorovulbozor t.	31	5,6 %
Vobkent t.	85	8,1 %	Olot t.	30	7,8 %
Buxoro t.	75	5,4 %			

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 25 932 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 19 689 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirdorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich tashish va saqlash – 119,6 foiz, savdoda – 98,9 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 101,2 foiz, axborot va aloqada – 97,3 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

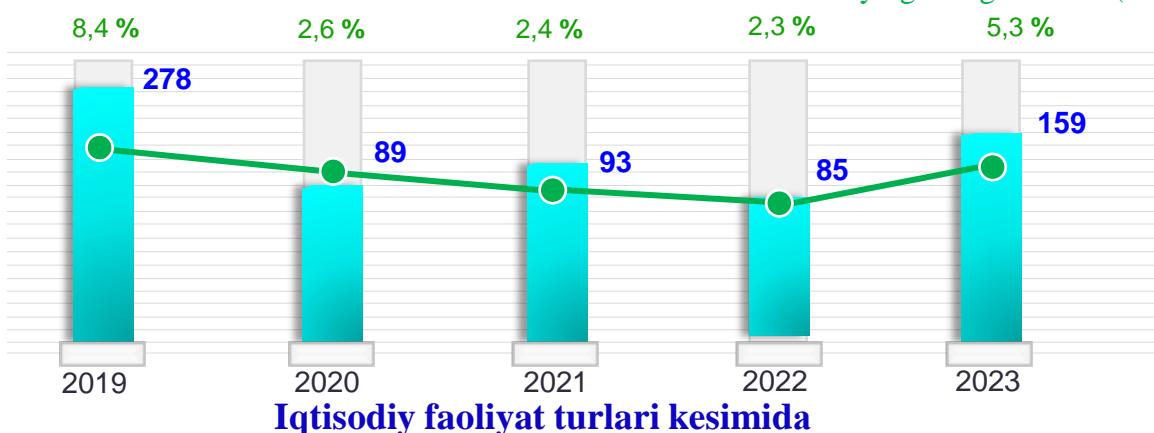
Buxoro sh.	5 393	Shofirkon t.	1 175
Rometan t.	2 273	Vobkent t.	1 048
G'ijduvon t.	1 921	Qorako'l t.	714
Jondor t.	1 829	Kogon sh.	607
Buxoro t.	1 389	Qorovulbozor t.	555
Peshko' t.	1 203	Olot t.	383
Kogon t.	1 200		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

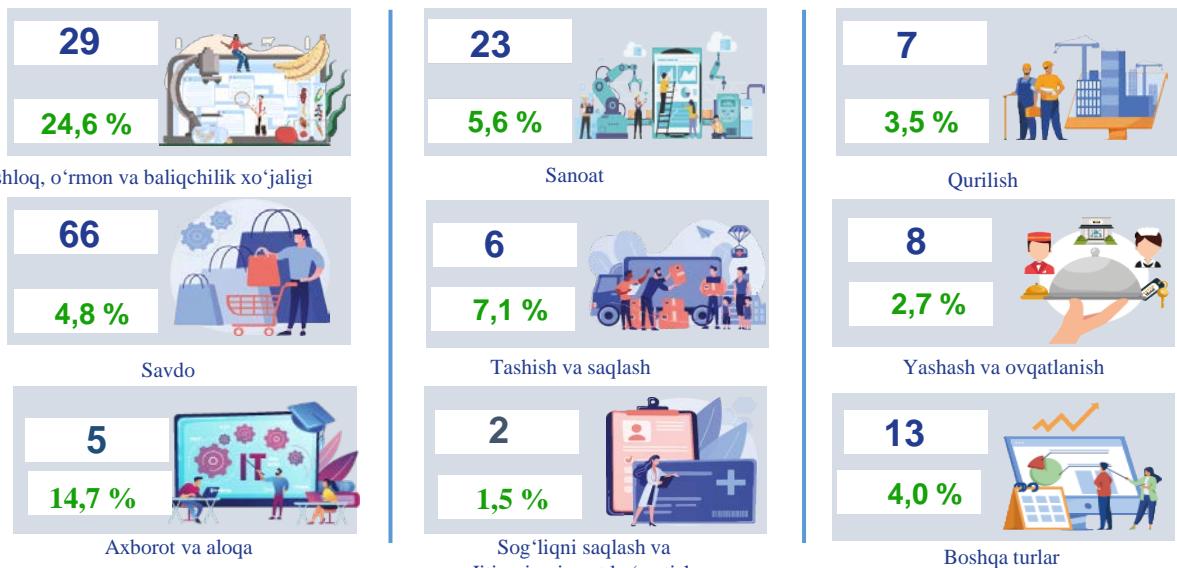
2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

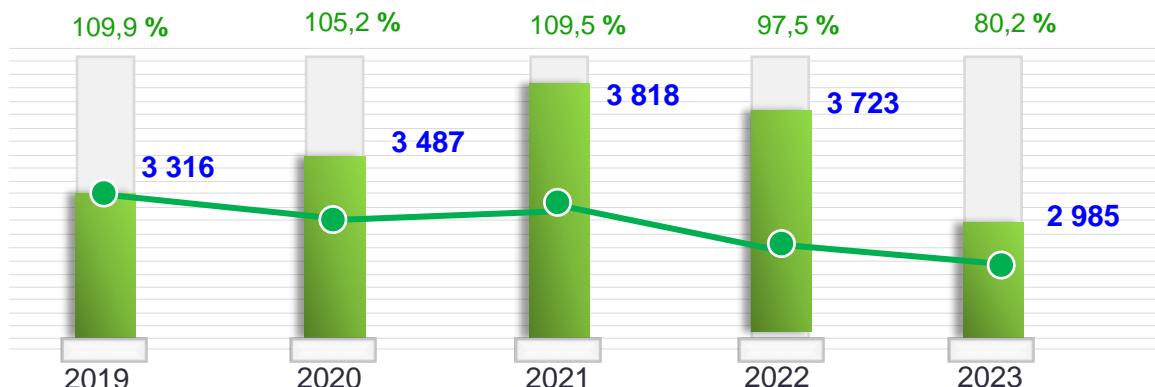
2023- yil yanvar-mart oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 25 taga, sanoat sohasida 20 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Qorako‘l t.	82	Buxoro t.	5
Kogon sh.	29	G‘ijduvon t.	2
Kogon t.	14	Jondor t.	2
Buxoro sh.	12	Shofirkon t.	1
Olot t.	11	Vobkent t.	1

2023- yil 1-aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1-aprel holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar soni o'tgan yilning mos davriga nisbatan 80,2 foizni tashkil etadi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o'sish sur'atlarining o'tgan yilga nisbatan kamayish qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi (66,7 foiz), axborot va aloqa (68,0 foiz), qurilish sohalari (70,4 foiz), tumanlar kesimida esa – G'ijduvon (66,4 foiz), Buxoro shahar (70,1 foiz), Qorovulbozor (71,9 foiz) va Shofirkon (72,1 foiz) tumanlari ta'sir ko'rsatmoqda.

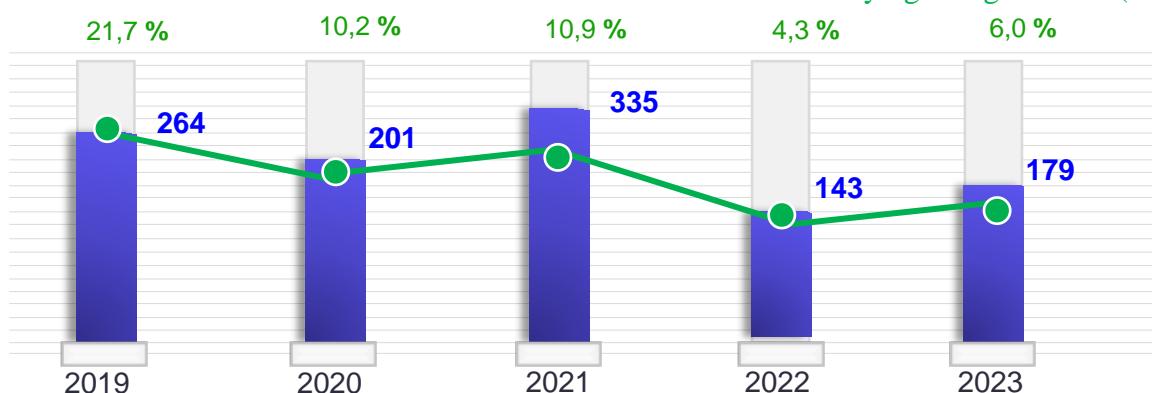
Hududlar kesimida

Buxoro sh.	796	Vobkent t.	123
Qorako'l t.	384	Jondor t.	108
Olot t.	318	Shofirkon t.	101
Buxoro t.	308	Romitan t.	95
G'ijduvon t.	233	Peshko' t.	82
Kogon t.	223	Qorovulbozor t.	23
Kogon sh.	191		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

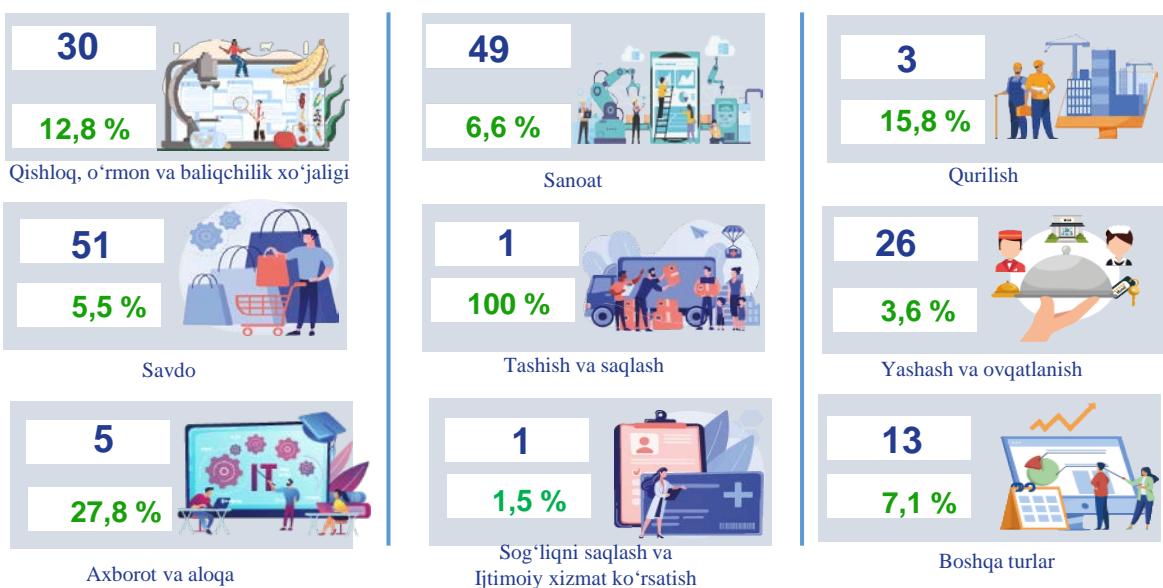
2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiyl mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektiidir.

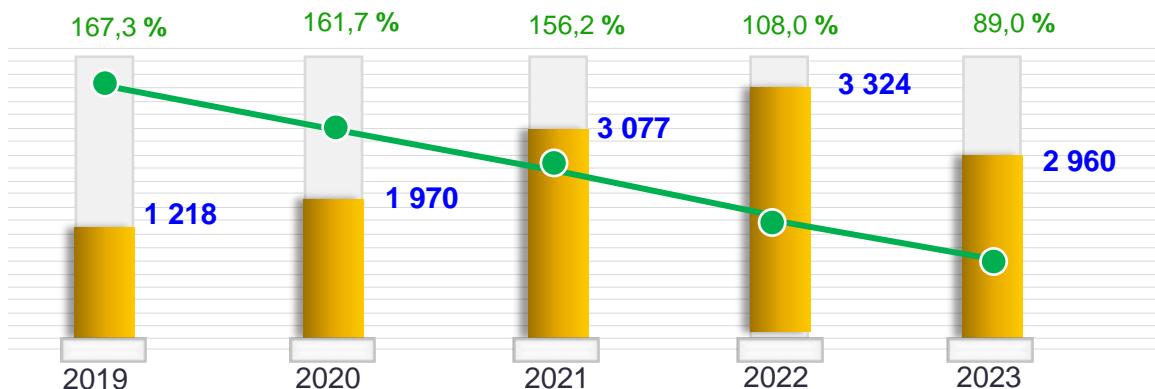
Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

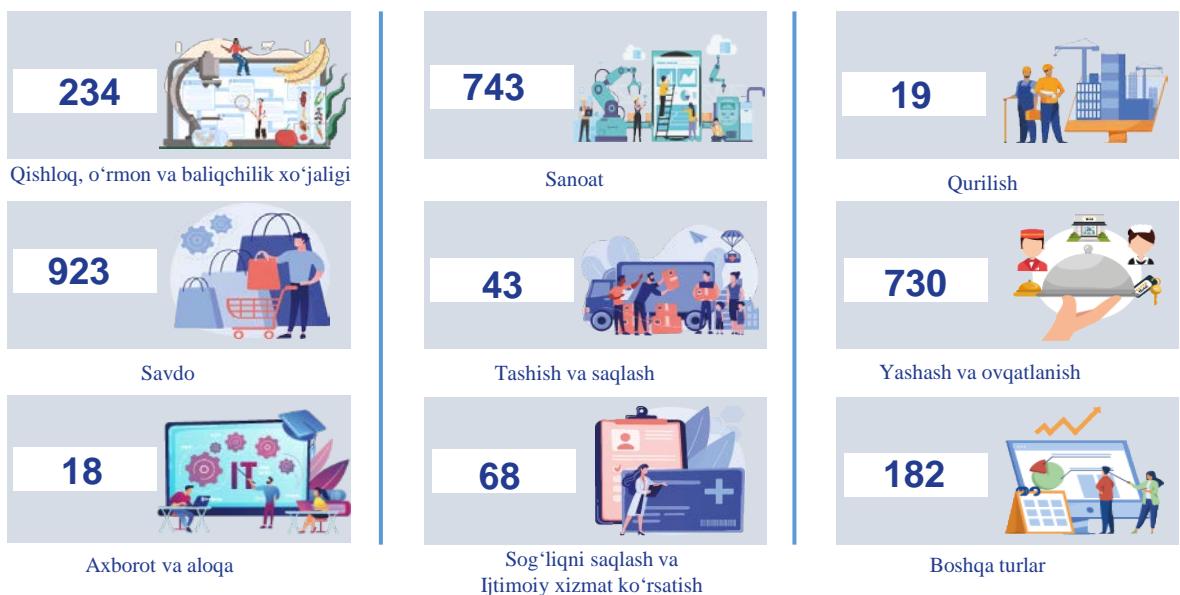
Qorako‘l t.	48	Romitan t.	4
Olot t.	29	Shofirkon t.	3
Kogon sh.	28	Jondor t.	3
G‘ijduvon t.	22	Buxoro t.	3
Buxoro sh.	13	Peshko‘ t.	2
Vobkent t.	12	Qorovulbozor t.	2
Kogon t.	10		

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra 2022- yilning mos davriga nisbatan 364 taga kamaygan.

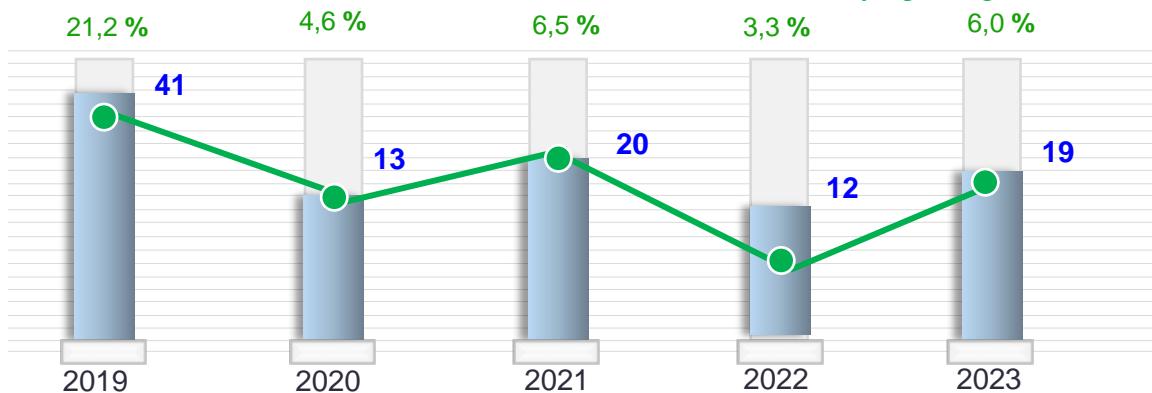
Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 948 tadan 923 taga (kamayish 25 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 816 tadan 730 taga (kamayish 86 ta), sanoatda – 881 tadan 743 taga (kamayish 138 taga) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	594	Olot t.	160
G‘ijduvon t.	431	Kogon t.	157
Vobkent t.	333	Peshko‘ t.	138
Qorako‘l t.	259	Jondor t.	118
Kogon sh.	218	Romitan t.	108
Shofirkon t.	213	Qorovulbozor t.	33
Buxoro t.	198		

**Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona
va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot**
2023- yil yanvar-mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg'armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo'linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko'rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	14
G'ijduvon t.	2
Romitan t.	1
Buxoro t.	1
Vobkent t.	1

2023- yil 1- aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 3.2 barobarga oshdi.

Yetakchi o'rinni 49 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiyligi sonining 15,6 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O'zbekiston iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Turkiya (ulushi 15,6 foiz), Xitoy (ulushi 7,6 foiz), Turkmaniston (ulushi 10,2 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 5,7 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Buxoro sh.	174	Qorako'l t.	9
Buxoro t.	27	Jondor t.	8
Kogon t.	26	Shofirkon t.	7
G'ijduvon t.	16	Vobkent t.	5
Romitan t.	15	Qorovulbozor t.	4
Kogon sh.	11	Olot t.	4
Peshko' t.	9		

2023- yil yanvar-mart holatiga ko‘ra, birlikda

	Davlatlar nomi	soni
	Afg‘oniston	2
	Xitoy	1
	Germaniya	1
	Yaponiya	1
	Qozog‘iston	1
	Pokiston	2
	Rossiya	2
	Birlashgan AA	1
	Turkmaniston	5
	Turkiya	2
	Belorussiya	1

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Davlatlar nomi	soni
Rossiya	49
Turkiya	49
Turkmaniston	32
Xitoy	24
Afg‘oniston	31
Eron	22
Koreya	18
AQSh	10
Tojikiston	7
Boshqalar	73

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirdorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 169 tasi qo‘shma korxonalar, 146 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar

qo‘shma korxonalar

96	Buxoro sh	78
8	Buxoro t	19
9	Kogon t	17
2	Kogon sh	9
6	G‘ijduvon t	10
5	Romitan t	10
2	Jondor t	6
2	Shofirkon t	5
4	Qorako‘l t	5
2	Vobkent t	3
6	Peshko‘ t	3
2	Qorovulbozor t	2
2	Olot t	2

2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnomalar tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestriga mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagи “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- aprel holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Buxoro viloyat statistik registrlarni
yuritish bo‘limi
Tel.: (65) 223-83-20